

Asım EKREN
Cumhuriyet Savcısı

Uygulamada İSTİNAF CEZA EL KİTABI

4. Baskı

İlk Derece Mahkemesinin Kesin Kararları

İstinafa Tabi Kararlar

İstinaf Süreci ve Karar Türleri

İstinafta Duruşma

İstinafın Kesin Kararları

Temyize Tabi İstinaf Kararları

308/A İtirazı

İstinafın Çelişkili Kararları

İstinafta Sirayet, Aleyhe Bozma Yasağı

Vekâlet Ücreti Uygulamaları

Sorunlar, Tereddütler, Öneriler

FİLİZ KİTABEVİ
İSTANBUL
2025

Ağustos 2025

ISBN: 978-625-5697-04-2

BASKI - CİLT

Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım
Petrol Ürünleri Sanayi ve Tic. Ltd. Şti.
Matbaacı Sertifika Numarası: 77398

YAYINLAYAN

Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım
Petrol Ürünleri Sanayi ve Tic. Ltd. Şti.
Cemal Yener Tosyalı Cad. No: 57/A (113)
Vefa-Fatih/İSTANBUL
Tel: (212) 527 0 718
(850)441 0 359
Faks: (212) 519 20 71

www.filizkitabevi.com
bilgi@filizkitabevi.com
Yayıncı Sertifika Numarası: 77398

Copyright© Bu kitabın Türkiye'deki yayın hakları Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım Petrol Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti.'ne aittir. Her hakkı saklıdır. Hiçbir bölümü ve paragrafı kısmen veya tamamen ya da özet halinde, fotokopi, faksimile veya başka herhangi bir şekilde çoğaltılamaz, dağıtılamaz. Normal ölçüyü aşan iktibaslar yapılamaz. Normal ve kanunî iktibaslarda kaynak gösterilmesi zorunludur.

ÖN SÖZ

20 Temmuz 2016 tarihi itibarıyla yaygın adıyla “istinaf” ama yasal tabirle “bölge adliye mahkemeleri” faaliyete geçmiştir. Böylece, ilk derece (esas) mahkemeleri ile Yargıtay’dan oluşan iki aşamalı adli yargımız üç aşamaya çıkmıştır. Bunun sonucu olarak, artık iki istisna hariç, kanun yolu itibarıyla, ilk derece mahkemelerinden verilen kararlar istinaf incelemesinden geçmeden temyize gönderilemez. Böylece istinaflar, ilk derece mahkemeleri ve Yargıtay arasında köprü görevini almıştır.

Yasal değişiklik ve yeni kararların eklenmesi sonucu önemli oranda yenilenen kitabımız, daha çok uygulamaya yöneliktir. Mevzuat, Yargıtay ve istinaf ceza daireleri kararları, kısmen de doktrin incelenmiştir. Uygulamadaki sorun ve tereddütler tartışılmıştır. Yasal değişiklikler ve tüm konularla ilgili olarak çok sayıda güncel kararlar işlenmiştir.

Kitabın; hâkim, Cumhuriyet savcısı, avukat ve diğer hukukçu meslektaşlarımıza, bu alanda yapılacak araştırma ve incelemelerde karınca kararınca da olsa bir kaynak olacağını düşünüyoruz. Tüm telif geliri tarafımızdan bağışlandığı için öğrencilere de katkı getirmesini umuyorum. Yazılmasında bana katlanma zahmetini gösteren kıymetli eşim Hülya Hanım’a ve oğlum Alihan’a, çalışmalarıyla destek veren Av. Özer Alişan EKREN’e teşekkür ediyorum. Kitabın basım, yayım ve dağıtımını üstlenen Filiz Kitabevi’ne başarılar diliyorum.

Asım EKREN

Görüş, öneri ve katkı için:

asim.ekren@adalet.gov.tr

İÇİNDEKİLER

KİTABIN ÖZETİ.....	1
--------------------	---

I. BÖLÜM İSTİNAFIN YAPISI ve NİTELİĞİ

A) Kanun Yolu, İstinaf ve Temyiz	25
1) Nitelik Olarak Kanun Yolu İncelemesi	25
2) Nitelik Olarak İstinaf ve Temyiz İncelemesi.....	27
3) İstinaf İncelemesinin Kanun Yolu Olup Olmadığı	30
4) İstinaf ve Temyiz İncelemelerinin Karşılaştırılması.....	31
5) Kanun Yoluna Gidilmesini Gerektirmeyen Hatalar	34
B) İstinafin Yapısı, Organları, Görevleri ve Teftişi	35
1) İstinafin Yapısı, Kurulması, Kaldırılması	35
2) İstinafin Organları ve Görevleri	35
a) Başkanlık ve Görevleri	36
b) Cumhuriyet Başsavcılığı ve Görevleri.....	36
b.1) Cumhuriyet Başsavcısının Görevleri	37
b.2) Cumhuriyet Savcısının Görevleri	37
c) Başkanlar Kurulu ve Görevleri	38
d) Adalet Komisyonu ve Görevleri.....	38
e) Ceza Dairesi ve Görevleri.....	39
e.1) Ceza Dairesinin Görevleri.....	39
e.2) Daire Başkanının Görevleri	39
e.3) Daire Üyesinin Görevleri	40
f) Müdürlükler	40
3) İstinafin Görevleri ve İstinafta İşbölümü	40
a) Birden Fazla Suçta Görevli Dairenin Belirlenmesi	41
b) İstinafta Görev ve Yetki Uyuşmazlığı	42
c) Görevsizlik (Gönderme) Kararının Niteliği	43
4) İstinafin Teftişi.....	44

II. BÖLÜM

İLK DERECE MAHKEMESİNİN KESİN KARARLARI

A) İstinaf Edilemeyen İlk Derece Mahkemesi Kararları	45
B) Kesin Kararın İstinaf Edilmesi	50
C) Kesin Kararda Verilmeyen Vekâlet Ücretinin İstinafı	55

III. BÖLÜM

İSTİNAFA BAŞVURU

A) İstinaf Öncesi Kararların Kanun Yolu	57
B) Başvuruda Genel Kural ve Re'sen İstinaf	59
C) Başvuru Hakkına Sahip Olanlar	61
D) Başvuru Süresi, Yöntemi ve Tebliği	66
1) Elektronik İşlemler	69
2) Başka Yere (Mahkemeye) İstinaf Talebi Yapmak	69
3) Posta Yoluyla İstinafa Başvurmak	70
4) Mülhakat Yönünden İstinaf Talebi	70
5) Tutuklunun İstinaf Talebi	70
6) Tebligat, E-Tebligat ve Süre	71
7) İstinaf İçin Süre Tutum Dilekçesi Vermek	75
8) Adli Tatilde Kanun Yoluna (İstinafa) Başvurmak	76
9) İstinaf Başvurusunun Karşı Tarafa Tebliği	81
10) Tebligat Eksikliğinin İstinaf Sürecine Etkisi	83
E) Başvuru Yapılmasının Karara Etkisi ve Sonucu	84
F) Başvurudan Vazgeme ve Bunun Etkisi	85
G) Cumhuriyet Savcısının Başvurusu ve Vazgeçmesi	87
H) Başvuruda Gerekçenin Belirtilmesi	89
I) Başvuruda Tarafın Yanılması ve Mahkemenin Yanılması	93
1) İstinaf Başvurusunda Tarafların Yanılması	93
2) İstinaf Yolunda Mahkemenin Tarafları Yanılması	94
İ) İstinafa Eski Hâle Getirme ve Etkisi	97
J) Özellik Arzeden Bir Kısım Kararların İstinafı	100
1) Bir Hükümle Verilen Birden Fazla Cezanın Kanun Yolu	101
2) Hangi Cezanın İstinaf Edildiğinin Talepte Belirtilmesi	107
3) Ara Kararına Karşı İstinaf (Sair Durum)	107
4) HAGB'ye veya Açıklanmasına Dair Kararın Kanun Yolu	108
5) Basit Yargılama Usulü ve Bu Usulle Verilen Kararın İstinafı	119
6) Koruma veya Güvenlik Tedbirine Dair Kararın İstinafı	125

7) Görevsizlik veya Yetkisizlik Kararının İstinafi.....	128
8) Önödeme-Uzlaşma Nedeniyle Verilen Düşme Kararının İstinafi	130
9) Adli Para Cezasına İlişkin Kararın İstinafi.....	131

IV. BÖLÜM

İSTİNAFTA İNCELEME ve KARAR TÜRLERİ

A) Dosyanın Dairelere Dağıtılması (Tevzi) Edilmesi.....	133
B) İstinaf Karar ve Hükümlerine Karşı Direnme Yasağı.....	134
C) İstinafta Dosya İnceleme Aşamalarının Özeti	135
D) İstinafta Dosya İnceleme Aşamaları.....	137
1) İstinafta Birinci Aşama: İlk-Ön İnceleme	137
a) Ön İnceleme Unsurları	137
a.1) Yetki Unsuru.....	138
a.2) Başvuru Hakkı Unsuru.....	139
a.3) Süre Unsuru	140
a.4) Kararın Niteliği Unsuru	140
b) Ön İnceleme Zamanı ve Aşamaya Katılım	142
c) Ön İnceleme Sonucundaki Karar Türleri ve İçerikleri	142
c.1) İstinafta Yetkisizlik Kararı.....	143
c.2) İstinaf Başvurusunun Reddi Kararı.....	145
c.3) Gönderme, İade, Tevdi Kararları	147
c.3.1) Gönderme Kararı	148
c.3.2) Tevdi Kararı.....	148
c.3.3) İade Kararı	149
d) Ön İnceleme Sonucu Verilen Kararların Kanun Yolu	150
e) Başvurunun Reddi Kararına Karşı Kanun Yararına Bozmaya Gidilmesi	154
f) İstinafta Ön İnceleme Tablosu	158
2) İstinafta İkinci Aşama: Esas İnceleme ve Kovuşturma	159
a) İnceleme ve Kovuşturma Unsurları	159
a.1) Şekli Unsur	159
a.2) Maddi Unsur	160
b) İnceleme-Kovuşturma Zamanı ve Aşamaya Katılım	160
c) İnceleme-Kovuşturma Sonucundaki Karar Türleri	160
c.1) İstinaf Başvurusunun Esastan Reddi Kararı.....	160
c.2) Düzeltilerek İstinaf Başvurusunun Esastan Reddi Kararı	163
c.2.1) Birinci Grup Düzeltme Nedenleri	166
c.2.2) İkinci Grup Düzeltme Nedenleri	169
c.2.3) Üçüncü Grup Düzeltme Nedenleri.....	169

c.2.4) Dördüncü Grup Düzeltme Nedenleri	169
c.3) Hükümün Bozulması Kararı	170
c.3.1) Bozma Nedenleri	175
c.3.1.1) Birinci Grup Bozma Nedenleri (Hukuka Kesin Aykırılıklar)...	175
c.3.1.2) İkinci Grup Bozma Nedenleri	184
c.3.2) Bozma Kararına Konu Edilemeyecek Haller	187
c.3.3) Bozma Kararının Kanun Yolu Meselesi	188
c.3.4) AYM'nin Yasaya Aykırı Bozmaya Dair Hak İhlali Kararı.....	190
c.3.5) Bozma Kararından Sonra Dosyanın Gönderilmesi	190
c.3.6) Bozma Kararı Sonrasındaki İşlemler	191
c.4) Duruşma Hazırlığı İşlemlerine Başlanması Kararı.....	194
c.4.1) Duruşmadaki İstinaf Başvurusunun Esastan Reddi Kararı.....	196
c.4.2) Hükümün Kaldırılması Kararı.....	197
c.4.3) Hükümün Kaldırılması Kararının Duruşmasız Verilmesi	198
c.4.4) Hükümün Kaldırılmasından Sonra Verilebilen Kararlar	203
c.4.5) Hükümün Kaldırılmasından Sonraki Karar İçerikleri	206
c.4.5.1) İlk Derece Mahkemesi Hükümünün Gerekçe ve Unsurları	206
c.4.5.2) Duruşmadaki İstinaf Hükümünün Gerekçe ve Unsurları	211
E) İki İnceleme Aşamasının Birleştirilerek Yapılması ve Sonuçları	212
F) Birden Fazla Karar Türünün Bir Hükümde Verilmesi	213
G) Gerekçesizlik ve Savunma Hakkının Kısıtlanması.....	215
H) İstinaf Cezada İnceleme Aşamaları ve Karar Türleri Tablosu.....	220
I) İstinaf Kararlarının Kanun Yolu İnceleme Tablosu	224

V. BÖLÜM

DURUŞMA ve DURUŞMA YERİNE BOZMA KARARI

A) İstinafta Duruşma İçin Talepte Bulunmak.....	227
B) İstinafta Duruşmayı Gerektiren Hususlara Örnekler	232
C) İstinafta Duruşma Hazırlığı	233
D) İstinaf Duruşmasına Özgü Usul Hükümleri	233
E) Tarafların Duruşmaya Katılmamasının Karara Etkisi.....	235
F) Cumhuriyet Savcısının Duruşmaya Katılımı	236
G) Duruşma Açılması Yerine Bozma Kararının Verilmesi	237
1) Duruşma Yerine Bozma Kararı Verilmesinin Mahiyeti	239
2) Duruşma Yerine Bozma Kararı Verilmesinin Temyizi	246
3) Duruşma Yerine Bozma Kararına Karşı Direnme.....	250
4) Duruşma Yerine Bozma Kararı Verilmesinin Olası Sonuçları.....	251
5) AYM'nin Yasaya Aykırı Bozmaya Dair Hak İhlali Kararı.....	256

VI. BÖLÜM

İSTİNAFIN KESİN KARARLARI

A) İstinafin Kesin (Temyiz Edilemeyen) Kararları	262
1) 5 Yıl ve Altındaki Hapis ile Adli Para Cezalarına Dair Kararlar	262
2) 5 Yıl veya Daha Az Hapis Cezalarını Artırmayan Kararlar	266
3) Seçenek Yaptırımlara İlişkin Kararlar	270
4) İlk Defa İstinafta Verilse Bile Kesin Olan Mahkumiyet	270
5) İlk Defa İstinafta Verilse Bile Kesin HAGB'ye Dair Kararlar	273
6) Üst Sınırı 2 Yıl Hapis ve Buna Bağlı Adli Para Cezası Kararları	275
7) Adli Para Cezasını Gerektiren Suçlardaki Kararlar	278
8) Kesin Olan Bir Kısım Beraat Kararları	282
9) Eşya veya Kazanç Müsaderesine Dair Kararlar	284
10) Düşme, Cezaya Yer Olmadığı, Güvenlik Tedbiri Kararları	284
11) Koruma Tedbiri Nedeniyle Verilen Tazminat Kararları	286
B) Aynı Hükümdeki Birden Fazla Kesin Ceza veya Kararlar	287
C) İstinafin Kesin Nitelikteki Kararının Temyiz Edilmesi	288
D) İstinafin Kesin Kararına Karşı Kanun Yolu: 308/A İtirazı	292
1) Şartlar ve Yöntem	295
a) Cumhuriyet Başsavcılığınca Yapılan İşlem	299
b) Ceza Dairesince Yapılan İşlem	301
c) Başkanlar Kurulunca Yapılan İşlem	301
2) Bozma Kararının 308/A. İtirazına Konu Edilmesi	302
3) Olağan İtirazla Verilen Kararın, 308/A. İtirazına Konu Edilmesi	306
4) İstinafin Kesin Kararına Karşı Yargılamanın Yenilenmesi	308
E) Kesin Kararda Verilmeyen Vekâlet Ücretinin Temyizi	311

VII. BÖLÜM

İSTİNAFIN KESİN OLMAYAN KARARLARI

A) İstinafin (Olağan) İtiraza Tabi Kararları	313
B) Temyize Tabi Kararlar, Temyiz İstemi, Süresi ve Nedeni	314
1) Temyiz İstemi, Süresi ve Nedeni	317
2) Re'sen (Doğrudan) Temyiz	321
3) İstinafin Temyize Tabi Kararları	322
a) Beş Yıldan Fazla Hapis Cezalarına Dair Kararlar	322
b) Beş Yıl veya Daha Az Hapis Cezalarını Artıran Kararlar	324
c) İlk Defa İstinafta Verilen Mahkûmiyete Dair Kararlar	326

d) İlk Defa İstinafta Verilen HAGB'ye Dair Kararlar.....	337
e) İlk Defa İstinafta Verilen Beraate Dair Kararlar	339
f) On Yıldan Fazla Hapis Gerektiren Suçtan Verilen Beraat Kararları	344
g) Müsadereye İlişkin Kararlar	345
h) Katalog Suçlar Nedeniyle Verilen Kararlar	347
h.1) İlgili Katalog Suçlar.....	348
h.2) Kamu Görevlisine Hakarete Dair Bir Sorun	349
i) Avukatın Görev Suçu Nedeniyle Verilen Kararlar	355
j) Koruma Tedbiri Nedeniyle Verilen Tazminat Kararları	356
C) Temyiz Sonrası Dosyanın Gönderileceği Mahkeme	357
D) Yargıtay Bozma Kararı Sonrasındaki Usul	360

VIII. BÖLÜM

İSTİNAFTA SİRASET ve ALEYHE BOZMA YASAĞI

A) Kararın Diğer Sanıklara Etkisi: Sirayet	363
B) Aleyhe Bozma veya Değiştirme Yasağı	371

IX. BÖLÜM

İSTİNAFIN BİRBİRİYLE ÇELİŞKİLİ KARARLARI

1) Şartlar.....	381
2) Talep Yapabilenler	381
3) Talep Makamı	381
4) Talep Üzerine Yapılacak İşlem	381
5) Uyuşmazlığın Giderilmesi Kararı Bağlayıcı mı?	382
6) Kararın Olası Etkisi.....	383
7) Uygulama Örnekleri.....	384

X. BÖLÜM

VEKÂLET ÜCRETİ UYGULAMALARI

1) Yargılama Giderinin Niteliği	393
2) Vekalet Ücretinin Asıl Hükme Bağlılığı	396
3) Başvuruya Yalnızca Vekalet Ücretinin Konu Edilmesi	396
4) Davacı veya Sanık Sayısının Etkisi.....	397
5) İlgililerin Katılma Talebi, Mahkemenin Katılma Kararı	398
6) Kurum-Bakanlıkların Katılma Hallerindeki Durum.....	399
7) Beraat Etme Halinde Vekalet Ücreti	401

8) Mahkumiyet Halinde Vekalet Ücreti.....	402
9) Hem Beraat Hem Mahkumiyet Hallerinde Vekalet Ücreti.....	402
10) Davanın Reddi Halinde Vekalet Ücreti.....	403
11) HAGB ve Açıklanması Halinde Vekalet Ücreti.....	404
12) Davanın Düşmesi Halinde Vekalet Ücreti.....	405
13) Özel Şartın Olması Halinde Vekalet Ücreti	407
14) Ek Kararla Vekalet Ücreti	407
15) İdari Para Cezasının Verilmesi Halinde Vekalet Ücreti	407
16) Dilekçe Ücreti	408
17) Zorunlu Müdafilikte Vekalet Ücreti.....	409
18) Hükmün Niteliğine Göre Vekalet Ücreti.....	414

XI. BÖLÜM

MUHTELİF KONULAR ve SORULAR

1) Yargı Çevresinde Hâkimin Davaya Bakma Engelinin Çıkması	417
2) İstinafta Müdafilik Yönünden Farklılık.....	417
3) İstinafta Katılan Sıfatının Elde Edilmesi	418
4) İstinafta İspat-Delil Yönünden Farklılık	422
5) İstinafta Birleştirme Kararı.....	423
6) Birleştirme Uyuşmazlığının İstinafta Giderilmesi.....	423

SONUÇ

((İSTİNAF CEZADA SORUNLAR ve ÖNERİLERİMİZ)

1) İstinaf Cumhuriyet Başsavcılıklarına Düşen Görevler	425
2) Barolara ve/veya Avukatlara Düşen Görevler	426
3) İstinafa Gönderilecek Dosyaların Kontrollerinin Yapılması	427
4) İstinafta Dosya Birikimi ve Bunun Azaltılması	427
5) Tebligat Eksiklikleri, Uygulamanın Maliyeti ve Sonucu	430
6) Uygulamadaki “Tevdi, İade, Gönderme” Kararları.....	431
7) Yasaya Aykırı Bozma Kararlarının Fazlalığı ve Etkisi	431
8) Üye Hakim veya Daire Başkanının Karar Öncesi Raporu	433
9) Daire Sayısı-İkiz Daire Uygulaması.....	434
10) İtirazları İncelemeye Yetkili Başkanlar Kurulu.....	435
11) İstinaf Talebinin Ret Edilmesi Kararı.....	436
12) Adli Para Cezaları	437
13) Olağan Üstü İtiraz Uygulaması	438
14) HAGB Kararının Düşürülmesi Uygulaması.....	441

XII

15) Vekâlet Ücreti Farklılığı	441
16) İcra Ceza-Çek Suçu Duruşmasına C. Savcısının Katılımı	442
17) İlk Defa İstinafta Verilen Hükmün Re’sen Temyizi	443
18) İlk Defa İstinafta Verilen Tüm Hükümlerin Temyizi	443
19) İstinafin Birbiriyle Çelişen Kararları	444
20) Bir Hükümle Verilen Birden Fazla Cezanın Kanun Yolu	445
21) Bir Hükmün Kanun Yoluna Tabi Olup Olmadığı Sorunu	445
22) Kamu Görevlisine Hakaret Kararının Kanun Yolu Sorunu	446

KISALTMALAR

- AAÜT:** Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi
AYM: Anayasa Mahkemesi
BAM: Bölge Adliye Mahkemesi
İBK: Yargıtay İçtihadı Birleştirme Kararı
CD: Yargıtay Ceza Dairesi
CGK: Yargıtay Ceza Genel Kurulu
CMK: 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu
E: Mahkeme Kararının Esas Numarası
HAGB: Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması
HGK: Yargıtay Hukuk Genel Kurulu
HD: Yargıtay Hukuk Dairesi
HSK: Hakimler ve Savcılar Kurulu
HMK: Hukuk Usulü Muhakemesi Kanunu
K: Mahkeme Kararının Karar Numarası
Md: Yasa maddesi
R.G: Resmi Gazete
S.K: Sayılı Kanun
TCK: 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu
Vd: Ve devamı
Yynv: Yayınevi - kitabevi
TMK: Terörle Mücadele Kanunu